

הצהבות עלים במלון סתיו 1991-1990

אורנה אוקו - שה"מ - לשכת הדרכה נגב.
שלמה כהן, רחל יוסף - מינהל המחקר החקלאי-מכון וולקני-המכון להגה"צ.
עמי מדואל - מו"פ ערבה - כיכר סדום.

תקציר

בניסוי בשנה הקודמת הוכח שהגורם להצהבת עלי המלון אינו וירוס צהבון העורקים במלפפון (וירוס המוזאיקה של הקרא) כפי שתואר בדו"ח של מו"פ ערבה לשנת 1989/90.

בניסוי שנערך השנה ניסינו לאמת את ההנחה שמציצה מסיבית של כנימת עש הטבק בעלי המלון, גורמת לנזק ההצהבה.

בניסוי 4 טיפולים 6 חזרות. בכל חלקה ערוגה אחת ברוחב 1.6 מ' באורך 12 מ'. תאריך השתילה 15.9.90.

הטיפולים שבוצעו :

1. בקורת שתילה בשדה ללא ריסוס.
2. בקורת שתילה בשדה + ריסוסים להדברת כנימת עש הטבק.
3. שתילים שהוטפלו במעבדה בכנימת עש (בשלב עלה אמיתי ראשון) ללא ריסוס.
4. שתילי מעבדה שלא הוטפלו בכנימת עש (בקורת מעבדה) + ריסוסים כמו טיפול 2.
הריסוסים נעשו במרסס גב מוטורי, אחת לשבוע.

תוצאות

לא היה הבדל בין הטיפולים בניסוי ובכולם הצהבת העלים היתה קלה. נצפתה נגיעות כללית נמוכה של כנימת עש הטבק, גם בטיפול שהגיע מוטפל בכנימות מהמעבדה, היתה נגיעות נמוכה בסוף הגידול, אם כי בשתילה הנגיעות היתה גבוהה.

לצערנו היתה לנו בעיה בהעמדת הנסוי, כיוון שבכל חלקה היתה ערוגה אחת בלבד.

הריסוסים בטיפולים 2 ו 4 - 4 השפיעו גם על טיפולים מס' 1 ו 3 ולכן הנגיעות הכללית של עש הטבק היתה נמוכה. כיוון שלא קבלנו הצהבות עלים והבדלים בין הטיפולים איננו יכולים לאשר או להכחיש הנחת יסוד שלנו שהגורם להצהבה הוא מציצה ישירה של כנימת עש הטבק.